

SVENSKA
FOTOGRAFERS
FÖRBUND
FOTOFÖRFATTARNA

Fotoförfattarnas årsberättelse 2025

Innehållsförteckning

OM FOTOFÖRFATTARNA.....	3
Bakgrund.....	3
Årsmöte och förtroendevalda	3
FOTOFÖRFATTARNAS VERKSAMHET	4
POLITISKT PÅVERKANSARBETE.....	5
KUNSKAPSFÖRMEDLING	7
AKTIVITETER SOM UPPMÄRKSAMMAT OCH STÄRKT FOTOBOKENS ROLL	9
KOMMUNIKATIONSARBETE	11
STÖD OCH STIPENDIER.....	12
SAMARBETEN OCH STÖD TILL EVENEMANG.....	13
REPRESENTATION.....	15
FÖRHÅLLANDE MELLAN ORGANISATION, SEKTION OCH SERVICE AB	16

Om Fotoförfattarna

Bakgrund

Fotoförfattarna inom Svenska Fotografers Förbund, bildades 1972 för att ge fotoboksproducerande fotografer större möjligheter att verka strategiskt och kollektivt för att stärka den fotografiska litteraturens ställning, samt för att förbättra villkoren för fotografer som arbetar med böcker. Verksamheten gynnar fotografer både inom och utom förbundet, som ägnar sig åt bokutgivning och skapar innehåll till litteratur.

På den årliga stämman godkänner organisationens medlemmar verksamhetsplanen där vi redogör för bidraget och dess andel av den totala biblioteksersättningen.¹

Årsmöte och förtroendevalda

Vid Fotoförfattarnas årsmöte som hålls varje år innan maj månads utgång väljs styrelse och valberedning. I styrelsen sitter sju yrkesverksamma inom fotografi, bibliotek och foliolitteratur. Under budgetåret har styrelsen cirka åtta protokollförda styrelsemöten, varav hälften sker på distans och hälften på kansliet i Stockholm. Däremellan förekommer informella träffar, möten vid arrangemang samt löpande kontakt via telefon och e-post. Både ordinarie ledamöter och suppleanter deltar på styrelsemöten. Fotoförfattarnas styrelse arbetar nära förbundsstyrelsen och är genom sin ordförande representerade i förbundsstyrelsen. Ordförandearvode, arvoden till ledamöter och suppleanter utgår. Tidskrävande arbetsuppgifter utanför styrelsearbetet ersätts med kommittéarvode.

Fotoförfattarna inom Svenska Fotografers Förbund beskriver i följande avsnitt hur vi använder organisationsbidraget från Sveriges Författarfond för att stärka de litterära upphovsmännens ställning.

¹ Fotoförfattarnas organisationsbidrag kommer från Författarfonden. 2025 var bidraget 1,9 miljoner, vilket utgör 3,62% av Författarfondens totala budget på 190,6 miljoner kronor.

Fotoförfattarnas verksamhet

Fotoförfattarnas verksamhet är bred och sträckt sig från övergripande politiskt påverkansarbete till praktiskt arbete som ligger nära i vardagen för svenska fotoförfattare. Fotoförfattarnas arbete kan sammanfattas i:

Politiskt påverkansarbete

Kunskapsförmedling till fotoförfattare

Aktiviteter som uppmärksammar och stärker fotobokens roll

Stöd till enskilda fotoförfattare

Stöd till organisationers fotoboksrelaterade verksamhet

Att vara sakkunniga

Representation

Politiskt påverkansarbete

BIBLIOTEKSFÖRHANDLINGARNA

Fotoförfattarna / SFF förhandlar vartannat år med regeringen om biblioteksersättningens grundbelopp tillsammans med Svenska Tecknare och Författarförbundet. Efter ovanligt långa förhandlingar kom parterna överens om en höjning av grundbeloppet med 8 öre 2026 + 0 öre 2027, vilket innebär en total biblioteksersättning på 200,9 miljoner per år för åren 2026 och 2027. Fotoförfattarnas organisationsbidrag höjs därmed till 1 923 000 kr per år.

NATIONELLT ANSVAR FÖR DET FOTOGRAFISKA ARVET

En ständigt återkommande fråga är den om vårt gemensamma fotografiska arv och avsaknaden av en nationell plan för att bevara denna. Frågan är prioriterad då fotografins bevarande handlar både om ett gemensamt kulturarv och om vår gemensamma historia, som till stor del finns dokumenterad genom fotografi. Fotoförfattarna / SFF uppvakter politiker, skriver artiklar, debattinlägg och lyfter frågan i tillgängliga forum, inte minst i de remissvar som ligger nära ämnet. Under 2025 fick frågan särskild relevans då Nordiska Museet skapade en utställning baserad på fotografier som skadats efter att ha förvarats i olämpliga lokaler, vilket Fotoförfattarna/SFF ställde sig kritiska till, och det uppmärksammades stort i media.² Vi anser att det skyndsamt bör tillsättas en utredning och avsättas medel för att ta hand om fotografiska samlingar och bevara dessa för eftervärlden.

REMISSVAR

Vi i Svenska Fotografers Förbund var kritiska till sammanslagningen av ArkDes, Statens konstråd och Moderna Museet. Förslaget saknade konsekvensanalys av hur fotografi skulle påverkas och riskerade att ytterligare marginalisera vårt område, precis som när Fotografiska Museet integrerades i Moderna Museet. Vi såg inga garantier för fler uppdrag eller utställningar för fotografer och ansåg att myndigheternas olika roller borde värnas.³

Betänkandet om en kulturkanon för Sverige bemötte vi på flera sätt, både redaktionellt men också genom att bidra till remissvar genom KLYS. Fotoförfattarna/SFF ställer sig kritiska till att projektet bör belasta kulturbudgeten men instämmer i att folkbildningen spelar en avgörande roll för bildning, kultur och demokrati.

En central fråga som vi har arbetat med under 20 års tid, och som under året äntligen fick uppmärksamhet, är ändrade ersättningsregler för privatkopieringsersättning. I dagsläget omfattas endast ljud, rörlig bild och stillbilder som är inkluderade i en rörlig bild ersättningssystemet för privatkopiering. Detta trots att privatkopiering av stillbilder har ökat enormt i och med teknikutvecklingen under 2000-talet och i dag är det som privatkopieras mest. Ett nytt lagförslag innebär att den ersättningsberättigade gruppen breddas till att även omfatta verk av upphovs personer inom bild, form och textområdet. Det innebär att den omfattande kopiering som sker på dessa områden nu kommer att kunna ersättas.

² <https://www.sfoto.se/forbundsnytt/vi-behover-ta-ett-storre-gemensamt-grepp-om-vart-kulturarv/>

³ <https://www.sfoto.se/forbundsnytt/sff-lyfter-risker-med-en-sammanslagning-av-moderna-arkdes-och-statens-konstrad/>

Om du vill veta mer kan du läsa våra remissvar här:

- [Synpunkter på remittering av Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design \(Ku2025/00038\)](#)
- [Yttrande över En konkurrenskraftig drömarbransch i Sverige](#)
- [Synpunkter på remittering av AI-kommissionens Färdplan för Sverige \(SOU 2025:12\)](#)
- [Yttrande över utkast till lagrådsremiss Privatkopieringsersättning](#)
- [Remissvar över promemoria Ändrade ersättningsregler för privatkopiering \(Ju2025/00414\)](#)

AI

Genom vårt arbete i Bildupphovsrätt och Bonus Copyright Access följer vi utvecklingen av generativ AI och driver på för att bildskapare ska få ersättning när deras verk används som träningsdata.

Diskussionerna kretsar kring att införa licensmodeller liknande musikbranschens lösningar, men för bilder. Ännu finns ingen färdig modell, men organisationen är aktiv i remissvar till AI-kommissionens färdplan och EU:s AI-förordning samt har deltagit med inspel till Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) vägledande riktlinjer för att främja användningen av generativ AI inom offentlig förvaltning.

KLYS

SFF bevakar fotografernas kultur-, arbetsmarknads-, utbildnings- och näringspolitiska intressen och det är inom KLYS som Fotoförfattarna/SFF bedriver det övergripande yrkespolitiska arbetet. Här samordnar vi frågor i gemensamt intresse för att få större tyngd och kraft mot de beslutsfattare som vi försöker påverka vad gäller lagstiftning och politiska beslut. Vi är med i samtliga arbetsgrupper/nätverk; upphovsrätt, medie- och yttrandefrihet, KKB, utbildning, socialförsäkring, regionalpolitik, mm.

ÖVRIGT POLITISKT ARBETE

Genom att skapa mötesplatser och prata direkt med politiker och makthavare lyfter vi frågor som påverkar fotografin och dess utövare. Vårt mål är att påverka lagar och regler så att bildskapande får den respekt och trygghet det förtjänar. En av förbundets viktigaste frågor är att jobba för en statlig utredning om det nationella ansvaret för fotografi som kulturarv. Våra bilder berättar vilka vi är och hur vi minns, och de förtjänar samma omsorg som all annan konst och historia. Under året bjöd vi till exempel in Socialdemokraternas dåvarande Kulturpolitiska talesperson Lawen Redar som invigningstalare där hon uppmärksammade denna fråga, och genom våra medlemmars aktivitetsfondsstödda evenemang skapas många små sammanhang där vi kan informera och engagera.

Kunskapsförmedling

ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR

Vi organiserar en rad öppna föreläsningar, panelsamtal och möten för en rad olika publiktyper. Vi har under året anordnat digitala föreläsningar om hur det är att driva förlag och vad man ska tänka på vid stipendieansökningar. På festivaler och marknader är vi med och ordnar artist talks och möten med branschfolk som fotoförfattare, curatorer och tryckerier medan vi i andra forum står värd för mer initierade panelsamtal och debatter om fotobokens samtid och framtid.

I samband med våra fotoboksutställningar anordnas ofta samtal med aktuella fotografer. Till exempel har Kent Klich, Famn Publishing och Andreas Hagström från Hasselbladsbiblioteket gett öppna föreläsningar på Landskrona stadsbibliotek, medan fotograferna Anna Nordström, Anders Bergön och Björn Lundblad samtalat på Växjö bibliotek.

BESÖK HOS SKOLOR, KLUBBAR OCH ANDRA ORGANISATIONER

Fotoförfattarna bedriver en aktivt uppsökande verksamhet för att informera fotoförfattare, studenter och allmänheten om vår verksamhet och hur biblioteksersättningen utgör ett viktigt stöd för aktiva fotografer. Under året har vi besökt både studenter på skolor, intresseföreningar, fotoboksdagar, bibliotek, centrumbildningar och lokala fotoklubbar runt om landet.

ARTIKLAR OCH INTERVJUER

Vi publicerar löpande artiklar på vår hemsida för att snabbt nå ut i aktuella frågor som rör fotoboken. Det kan handla om intervjuer, nyheter, branschinformation eller tips om utställningar, stipendier och festivaler. Då kulturkanon var aktuell publicerades till exempel fördjupande intervjuer i samband med detta.

FOTOBOKSGUIDEN

Vi uppdaterar löpande vår digitala fotoboksguide på hemsidan där både nybörjare och vana författare hittar samlad information om allt från planering, boktryck, formgivning, finansiering och utgivning.

FOTOBOKSBIBLIOTEKET

Fotoförfattarna har ett referensbibliotek med fotoböcker som står till allmänhetens förfogande.

FÖRFATTARSAMTAL

Vi anordnar författarsamtal på bibliotek, bokmarknader och andra kulturinstitutioner. Dessa sker både genom att vi skapar egna plattformar, ger ekonomiskt stöd till arrangörer och genom samarbeten med andra organisationer. Vi har under året arrangerat flera samtal på stora institutioner såsom Kulturhuset Stadsteatern, Goethe-Institut och Centrum för fotografi i samarbete med Polska Institutet. Men vi arrangerar också samtal på mindre evenemang som Bok i Bild i Örebro, Studio Pilot i Göteborg eller andra tillfälliga platser.

Exempel på samtal från året som gått är Ela Polkowska i samtal med Annika Elisabeth von Hausswolff, Per-Erik Åström i samtal med Casia Bromberg och ett seminarium om fotoboken med efterföljande presentationer av 15 fotografer på Goethe-Institut i Stockholm.

NYHETSBRIV

Vi har ett omfattande nyhetsbrev där vi skickar ut nyheter och andra uppdateringar från fotoboksvärlden. Genom denna tjänst går det lätt att hålla sig uppdaterad om allt från böcker och stipendier till de större politiska frågorna som annars kan vara svåra att hänga med i. All information publiceras dessutom i artikelform på vår hemsida för att öka tillgängligheten.

FOTOBOKSNOTISER

På vår hemsida uppmärksammar vi nästan all nytgiven fotolitteratur varje år. Vår skribent övervakar utgivningen genom noggranna efterforskningar för att skapa ett överskådligt index av aktuell litteratur inom området. I fotografisk tidskrift publiceras dessutom längre recensioner av några utvalda titlar.

PODDAR

Vi är med och skapar flera olika poddar om fotografi och fotohistoria genom samarbeten med andra aktörer. Den ena riktar sig mot en bredare publik och produceras av Fotosidan, medan den andra är en del av ett större forskningsprojekt på Stockholms universitet där konsthistoriker Anna Näslund och Fotografisk Tidskrifts chefredaktör Jenny Morelli har intervjuat fotografer om sina liv i syftet att bevara dessa berättelser för framtida forskning. De första 20 poddarna lanserades i början på året och har tagits emot av KB.

Aktiviteter som uppmärksammat och stärkt fotobokens roll

SVENSKA FOTOBOKSPRISET

Svenska Fotobokspriset är en stor del av Fotoförfattarnas verksamhet för att uppmärksamma fotografi i bokform och delas årligen ut av Fotoförfattarna inom SFF. Priset instiftades 1996 och 2025 delades det ut för tjugonionde gången.

Årets gala ägde rum på Biblioteket Live i Stockholm och vid prisutdelningen närvarade drygt 200 personer. Till galan producerades också sex korta filmer som presenterade vinnare och nominerade till en större publik. Filmerna distribuerades sedan via egna kanaler och tjänsten Biblioteket Play.

Årets nominerade böcker var *Gertrud* av Maja Daniels, *GZA* av Kent Klich, *Klassdörrar* av Eija Hetekivi, *Splinter* av Ela Polkowska och *Looking at my brother* av Julian Slagman. Vinnare blev Ela Polkowska för boken *Splinter*.

Eftersom 2023 års vinnare blivit fråntagen priset på grund av bildstöld delade vi retroaktivt ut fotobokspriset 2023 till det årets nominerade, som fick dela på utmärkelsen. Priset gick då till *En verklig plats* av Sven Westerlund, *field; scope; site* av Emma Nilsson, *Halima om de sina* av Salad Hilowle och *Book of Sorrow* av Joey Judita Abrait.

Vinnaren av Artist book-priset blev Ines Sebalj för boken *Jag begär krig*.

Sammanlagt lämnades 119 bidrag in till tävlingen, varav 25 till Artist book-priset. Vinnarna utsågs av en jury bestående av Göran Greider (författare), Nicolás Wormull (Fotograf & Redaktör), Alexandra Ellis (Ansvarig för fotografi på Sune Jonsson Center för Fotografi), Louise Wolthers (Vinnare av Svenska fotobokspriset 2024) och Casia Bromberg (Fotograf & Förläggare).

Till utdelningen producerades ett specialnummer av Fotografisk tidskrift som uppmärksammade vinnarna och de nominerade, samt en digital katalog på svenska och engelska ämnad för att bättre sprida kunskapen om aktuell fotoboksutgivning. Katalogen marknadsfördes digitalt till bokhandlare och bibliotek.

Vandringsutställningen med de vinnande och alla de inlämnade böckerna till Svenska Fotobokspriset och Artist book-priset 2025 turnerade under året på bibliotek och konsthallar runt om i Sverige. Det gjorde även den lilla utställningen som består av 2025 års vinnare och de nominerades böcker. På så sätt har vi fortsatt att fördjupa samarbetet med bibliotek, konsthallar och museer.

Vår kanslipersonal skötte marknadsföringen av priset vilket resulterade i god spridning i både digitala och tryckta medier, samt korta inslag i såväl riks- som lokalradio.

INTERNATIONELL BOKMARKNAD

Maj 2025 anordnade Fotoförfattarna tillsammans med Centrum för fotografi och Goethe-Institut en fotoboksdag i Goethe-Instituts lokaler i Stockholm. Evenemanget var ett utbyte med Tyskland som riktades mot professionella aktörer i branschen. Goethe bjöd in tyska aktörer och vi och CFF bjöd in svenska motsvarigheter för en dag med bokmarknad, artist talks, paneldebatter och mingel.

BOKMARKNADER OCH RELEASER

I samband med fotoutställningen *Landet utom sig* med Lars Tunbjörk på Kulturhuset Stadsteatern anordnade vi en större bokmarknad i Foajé 3 som drog till sig 668 besökare. Sammanlagt delade 35 förlag, bokaffärer och fotografer på 25 bord där de visade och sålde sina alster till en bred publik. I lokalen anordnades också scensamtal om nyutkomna böcker och gästerna fick chansen att "speed-dejta" Curatorn Maria Patomella, fotoboksförfattaren Helga Härenstam och tryckaren Ivan Taborsak från Livonia Print.

Vi samarbetade också på olika sätt med bokmarknaden Bok i Bild i Örebro, Fotoboksdagen på Studio Pilot i Göteborg, Fotoboksdagarna i Lysekil och Planket i Stockholm. Oftast genom en kombination av ekonomiskt stöd till programmet och innehåll i form av utställningar eller föreläsningar.

UTSTÄLLNINGAR

Fotoförfattarna har producerat och distribuerat flera olika utställningar under året och i samband med detta samverkat med lokala aktörer kring samtal, workshops och bokcirklar.

Den stora fotoboksutställningen består av samtliga böcker ur fotobokspriset och har visats på Örebro stadsbibliotek, Centrum för Fotografi, Kulturens Hus i Luleå, Sune Jonsson Centrum för dokumentärfotografi, Landskrona stadsbibliotek, Göteborgs stadsbibliotek, och Lunds stadsbibliotek.

Den mindre utställningen med endast de nominerade böckerna har visats på Lerums bibliotek, Uddevalla stadsbibliotek, Norrköpings stadsbibliotek, Värnamo bibliotek, Växjö Konsthall, Havremagasinet Länskonsthall, Kinna bibliotek, Ulricehamns stadsbibliotek, Åstorps bibliotek, Mölnlycke bibliotek, på Lysekils fotoboksdagar samt på Market Photo Workshop i Johannesburg, Sydafrika.

Utställningsperioden är ett bra tillfälle för biblioteken att anordna samtal, bjuda in skolklasser och marknadsföra sin verksamhet. Utställningarna når tack vare utställningsplatserna en stor mängd besökare varje år.

Kommunikationsarbete

Kommunikationen är central i föreningen. Fotoförfattarna har under året skickat ut specifika nyhetsbrev till sina medlemmar om allt som arrangeras och görs, samt tipsat om fotoboksrelaterade händelser. I sociala medier förmedlas förutom verksamhetsinformation även kampanjer för stärkta yrkesvillkor samt kommentarer och information kring relevanta händelser.

På webbplatsen för Svenska Fotografers Förbunds under rubriken Fotoförfattarna, presenterar vi vår verksamhet, styrelsen, nyutkomna fotoböcker, information om våra stipendier och mottagarnas reseberättelser. Där kan man även se vår samtalsserie Fotoförfattarna möter, hitta information om Svenska Fotobokspriset och bläddra i digitala versioner av tidigare utgivna fotobokskataloger.

Svenska Fotobokspriset har också en egen webbadress, www.svenskafotobokspriset.se som är länkad till sfoto.se. Tanken med en egen webbadress för priset är att det skall vara lättare och tydligare att hitta information om priset och böckerna. Vi har fortsatt att uppdatera guiden med enkla tips för hur du gör en fotobok och var du kan vända dig för att hitta finansiering och förlag. På Facebook har Fotoförfattarna en egen sida men delar av vårt innehåll läggs också ut på den gemensamma sidan för Svenska Fotografers Förbund och på Instagram publiceras vårt innehåll på vårt gemensamma konto Svenska Fotografers Förbund.

Vi har tidigare förändrat delar av vår hemsida där man nu på ett tydligt sätt kan läsa om vårt arbete i Sveriges Författarfond och att vi mottar organisationsbidrag ur den totala biblioteksersättningen för att SFF/Fotoförfattarna bevakar fotografernas intressen och driver verksamhet riktad mot fotografer med litterär verksamhet. Detta har varit en viktig del i vårt arbete för att öka yrkeskårens förståelse för ersättningssystemen inklusive stipendier och bidrag samt för att öka transparensen kring förbundet och sektionens intäkter för att bedriva verksamhet som är hela yrkeskåren till gagn.

Stöd och stipendier

RESIDENS I SAMARBETE MED SVENSKA INSTITUTET I PARIS

Fotoförfattarnas vistelsestipendium i Paris gick 2025 till Erik Viklund som fick en månadslång vistelse på Svenska institutet i Paris under Paris fotomånad, samt ett resebidrag på 10 000 kr. I Paris arbetade Viklund med ett projekt där han utgår från skyttegravar från Första Världskriget. Genom fotografi och studier vill Erik Viklund undersöka platsens inverkan på kropp och blick och reflektera över konstens roll i fredsarbete.

KAVALLASTIPENDIERNÄ

Fotoförfattarna delade ut sex vistelsestipendier till Kavalla i Grekland. Under 2025 delades stipendiet ut till Anna Lindberg, John Håkansson, Nicolás Wormull, Rebecka Bergman, Staffan Widstrand, och Suzanna Boman som förutom en två veckors vistelse i Atheninstitutets gästhem erhöll ett resebidrag om 5 000 kr. Mottagarnas reseberättelser publiceras löpande på sfoto.se.

STIPENDIUM TILL UPPSATSSKRIVNING

Fotoförfattarnas uppsatsstipendium syftar till att uppmuntra, uppmärksamma och belöna masteruppsatser om fotoboksrelaterade ämnen. Stipendiet har endast delats ut en gång, till en uppsats om svårigheterna att arkivera konstnärliga arkiv där affischer, artist books och kataloger blandas. Stipendiet som utlystes i slutet av 2025 tilldelades Angie Åström för uppsatsen *Vad vill bilder? En queerteoretisk studie om tre bildberättelser inom svensk fotografi* där Åström analyserar tre bildberättelser av Christer Strömholm, Esse-Li Esselius och Stina Brockman.⁴

FOTOFÖRFATTARNAS LIVONIA PRINT STIPENDIUM

Nytt för 2025 är ett stipendium framtaget i samarbete med tryckeriet Livonia Print och JK Morris, som sköter bildhantering inför tryck. Detta stipendium ger en fotograf möjligheten att trycka en bok kostnadsfritt i Livonias tryckeri. Fotoförfattarna/SFF ger dessutom ett resebidrag till stipendiaten för att denne skall kunna närvara vid intaget. Detta gör vi för att ge fler fotografer chansen att få ut sina böcker.

⁴ <https://www.sfoto.se/fotoforfattarna/angie-astrom-tilldelas-fotoforfattarnas-uppsatsstipendium-2026/>

Samarbeten och stöd till evenemang

Fotoförfattarna har under 2025 samverkat med flera olika aktörer och organisationer vars aktiviteter uppmärksammar och stärker bokens roll.

AKTIVITETSFONDEN

Nytt för 2025 är den aktivitetsfond ur vilken medlemmar kan söka medel för att genomföra egna publika projekt. Dessa aktiviteter anordnas av medlemmar i Fotoförfattarna eller SFF men måste vara öppna för allmänheten. Detta ger en organisk spridning av evenemang runt om i landet och spännvidden är bred. Hittills har fotoboksdagar i Göteborg och Örebro och boksamtal och fotohistoriska seminarium i Stockholm fått plats under paraplyet. Bland annat möjliggjordes ett välbesökt boksamtal mellan Susann Walström, Mikael Lundström och Gustav Gräll samt en kväll om fotoböcker som förändrade fotografien hemma hos Bruno Ehrs.^{5 6}

CENTRUM FÖR FOTOGRAFI

Vi fortsätter samarbeta nära med Centrum för fotografi vars verksamhet ligger oss nära. Under året har vi anordnat flera evenemang tillsammans, bland annat en fotoboksdag och kulturutbyte med Tyskland i samarbete med Goetheinstitutet, en bokkurs i ledning av Olle Essvik, en samtalskväll med Annika Elisabeth von Hausswolff och Ela Polkowska i samarbete med Polska Institutet och en utställning under Kulturnatten i Stockholm, för att nämna några.

SKOLOR, FÖRENINGAR OCH KLUBBAR

Vi bedriver uppsökande verksamhet hos utbildningar, fotoklubbar och andra arrangörer där vi berättar om branschen och hur systemet med biblioteksersättningen fungerar. Vi märker att det finns ett stort intresse för arbetet som Fotoförfattarna och Författarfonden bedriver då våra besök ofta är välbesökta.

SVENSK BOKKONST

Fotoförfattarna har genom suppleanten Hendrik Zeitler varit representerade i Svensk Bokkonsts styrelse. Fotoförfattarnas ordförande var representant i valberedningen. Svensk bokkonst prisar varje år 25 föredömligt formgivna böcker. Detta år vann fem fotoböcker gjorda av Maja Daniels, Olle Essvik, Terje Abdusal, Märta Thisner och Peo Olsson.

BIBLIOTEK

Fotoförfattarna har tät kontakt med biblioteken och deras besökare. Att skapa förståelse för systemets uppbyggnad och bibliotekens vikt är en högt prioriterad fråga för oss. Vi erbjuder vår kunskap och hjälper till när bibliotek behöver hjälp med att aktivera sina böcker med samtal, workshops och bokcirklar. Vi ber våra medlemmar uppmuntra sina bibliotek att arbeta med sina fotoböcker och informerar om betydelsen av att som författare finnas representerad på folkbibliotek. Vi sitter i referensgrupper när bibliotek bedriver större projekt kring fotoboken och stöttar ekonomiskt eller med

⁵ <https://www.sfoto.se/sff/boksamtal-med-mikael-lundstrom-och-susanne-walstrom/>

⁶ <https://www.sfoto.se/sff/fotobockerna-som-forandrade-fotografien/>

medverka i panelsamtal på olika bibliotek. Våra utställningar turnerar runt på både stora och små bibliotek runt hela landet och vi delar dessutom ut utmärkelsen Årets fotobibliotek, där fotografer själva får nominera och rösta fram sitt favoritbibliotek. Det engagerar både bibliotek och besökare och ger verksamheterna en extra skjuts när de kan använda titeln Årets fotobibliotek under ett helt år, en utmärkelse som 2025 gick till Umeå Stadsbibliotek som kammade hem över femhundra röster från sina besökare.

HASSELBLADSSTIFTELSEN

Vi har under 2025 samarbetat med Hasselbladstiftelsens fotobibliotek som samlar in och tar hand om de fotoböcker vi själva inte kan förvalta efter varje års fotobokspris. Stiftelsen katalogiserar och tillhandahåller sedan böckerna för en intresserad allmänhet i sitt referensbibliotek.

Under 2025 har vi dessutom sökt medel från stiftelsen för att stötta ett större dokumentärfilmsprojekt om den svenska fotoboken. Vår ansökan beviljades i slutet av 2025 och målsättningen är att filmen ska produceras under 2026 och ha premiär 2027.

Representation

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Fotoförfattarnas ordförande Simon Mlangeni-Berg har representerat Fotoförfattarna/SFF i Sveriges författarfonds styrelse. Anna Clarén har varit fotografrepresentant i stipendierådet i Sveriges författarfond. Eva Dahlman, Carl Johan Eriksson, John S. Webb, Nina Korhonen, Helene Schmitz och Helga Härenstam har suttit i referensgruppen. Simon Mlangeni-Berg har varit bisittare vid referensgruppens sammankomster, förutom 21 november 2025 då Fotoförfattarna/SFF representerades av Märta Thisner.

SVENSKA FOTOGRAFERS FÖRBUND

Fotoförfattarnas ordförande är ledamot i Svenska fotografers förbunds styrelse. Fotoförfattarnas ledamot Roine Magnusson har adjungerats då Simon Mlangeni-Berg ej kunnat närvara.

SVENSK BOKKONST

Fotoförfattarna har haft Hendrik Zeitler som representant i styrelsen för Svensk Bokkonst. Simon Mlangeni-Berg är representerad i valberedningen för Svensk Bokkonsts styrelse.

SVENSKA FOTOBOKSPRISET

Fotoförfattarnas ordförande har bistått juryn i dess arbete med Svenska Fotobokspriset.

KAVALLASTIPENDIET

Två ledamöter från Fotoförfattarnas styrelse har utsett sex Kavallastipendiater.

LIVONIA PRINT STIPENDIET

Fotoförfattarnas styrelse har utsett en stipendiat som får trycka en bok kostnadsfritt hos Livonia Print.

RESIDENS PÅ SVENSKA INSTITUTET I PARIS

Fotoförfattarnas styrelse har utsett en stipendiat till fyra veckors vistelse på Svenska Institutet.

FOTOFÖRFATTARNAS UPPSATTSSTIPENDIUM

Fotoförfattarnas styrelse har inte utsett någon stipendiat till detta stipendium 2025 på grund av för få ansökningar, men utsåg en stipendiat januari 2026 och har beslutat att bredda kriterierna vid för få ansökningar så att pengarna inte fryser inne. Detta betyder att även studenter från konsthögskolor och andra fotoutbildningar kan söka stipendiet för sina examensuppsatser.

Förhållande mellan organisation, sektion och Service AB

Svenska Fotografers Förbund (SFF) har en förbundsstyrelse och en sektionsstyrelse för Fotoförfattarna inom SFF. Fotoförfattarna är en fristående sektion inom SFF som företräder och stödjer fotografer med litterär verksamhet både inom och utom förbundet.

Av Svenska Fotografers Förbunds 1681 medlemmar har uppskattningsvis 1 500 illustrerat fotografiska böcker eller är upphovsmän till egna verk.

Fotoförfattarna inom Svenska Fotografers Förbund, bildades 1972 för att ge fotoboksproducerande fotografer större möjligheter att verka strategiskt och kollektivt för att stärka den fotografiska litteraturens ställning, samt för att förbättra villkoren för fotografer som är litterärt yrkesverksamma. Verksamheten gynnar fotografer både inom och utom förbundet, som ägnar sig åt bokutgivning och skapar innehåll till litteratur.

31 december 2025 hade Fotoförfattarna 468 medlemmar, som också är medlemmar i Svenska Fotografers Förbund (SFF), som då hade totalt 1694 medlemmar. Med dagens närmare 1700 medlemmar är SFF det största fotografförbundet i Norden.

På den årliga stämman godkänner organisationens medlemmar verksamhetsplanen där vi redogör för bidraget och dess andel av den totala biblioteksersättningen.

Svenska Fotografers Förbund (SFF), startades 1895 och är därmed en av Sveriges äldsta branschorganisationer. SFF arbetar för att främja utvecklingen av fotografien och bevaka och befordra fotografien och dess utövares intressen i Sverige, samt för att stärka upphovsrätten och trygghetssystemen och erbjuda kvalificerad rådgivning inom juridik och arvode. SFF är remissinstans för lagförslag som rör fotografer och bildmedia samt representerar kåren i olika samarbetsnämnder och stipendiesammanhang. SFF bevakar fotografernas upphovsrätt genom remisser, opinionsbildning och samarbete med andra upphovsmannaorganisationer i Sverige och Europa, och tecknar kollektiva avtal på områden som ligger utanför den enskilde fotografens kontroll. Förutom att bevaka fotografernas upphovsrätt bevakar SFF fotografernas kultur-, arbetsmarknads-, utbildnings- och näringspolitiska intressen. I KLYS (konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd) sker SFF:s övergripande yrkespolitiska arbete. Genom våra representanter i Konstnärsnämnden och Författarfonden bevakas fotografens och fotografins plats i dessa sammanhang.

Fotoförfattarnas arbete bedrivs delvis direkt av ordförande och styrelsen och delvis av medarbetarna på kansliet (anställda i SFF Service AB) enligt beskrivning nedan. Fotoförfattarna använder även Service AB för momstransaktioner. Nedan följer en översiktlig uppräknings av hur kansliets resurser används specifikt i frågor som rör Fotoförfattarnas medlemmar och sektionens arbete. Idag utförs arbetet för sektionen fördelat mellan de sex personer som är anställda på kansliet.

Svenska Fotobokspriset

Kansliet utformar och administrerar anmälningarna till Svenska Fotobokspriset. Underlag från anmälningarna till press, Fotografisk tidskrift, PR och kommunikation administreras i samarbete med Fotoförfattarnas styrelse liksom inlägg på sociala medier, inbjudningar, bildhantering, utbetalning av stipendier och arvoden som har med Svenska Fotobokspriset att göra. Kansliet utformar också erbjudanden till bibliotek samt administrerar och hanterar fotoboksprisets utställningar på bibliotek, museer och konsthallar under året.

Kommunikation

Kansliet ansvarar, i samråd med styrelsen, för Fotoförfattarnas sidor på sfoto.se samt för kommunikation i sociala medier enligt en fastslagen kommunikationsplan.

Stipendier

Kansliet tar emot ansökningar och frågor om Kavallastipendierna och residens hos Svenska institutet (SI) i Paris. Kansliet är med och sköter kontakten med Kavallahuset respektive SI Paris och stipendiater. Kansliet administrerar också stipendiet för uppsatsskrivning kopplad till den svenska fotoboken.

Administration, medlemshantering och fakturering

All medlemshantering och administration vad gäller medlemskap, anmälan till evenemang, fakturering, arvodesutbetalning, utlägg, stipendier, och dylikt sköts från kansliet. All information till och från medlemmar samt viss information till styrelsen sköts från kansliet bland annat inför årsmötet och vid våra arrangemang.

Styrelsemöten och årsmötet

Kansliet är med i arbetet kring upprättandet av handlingar framförallt till årsmötet och vid behov även till styrelsemöten samt ansvarar för att kallelse till årsmötet går ut via e-post och post. Kansliet närvarar med personal vid årsmötet och om så behövs även vid styrelsemöten. Kansliet tar även emot anmälningar till årsmötet.

Ekonomi

Sektionens ekonomi administreras av kansliet i samarbete med Fotoförfattarnas styrelse.

Förhandlingar

Förhandlingar om fördelning av inkasseringar för skol- och arbetsplatskopiering enligt avtalslicenser i Bonus Copyright Access sköts från kansliet, liksom administration och bevakning av individuell reprografiersättning, genom förvaltningsorganisationen Bildupphovsrätt i Sverige. Detsamma gäller licensiering utifrån avtalslicensbestämmelser på biblioteks-, arkiv- och museiområdet och liknande som administreras genom Bildupphovsrätt i Sverige. Kansliet deltar i förhandlingarna om Biblioteksersättningen som äger rum vartannat år. Kansliet kommer framöver även att delta i eventuella förhandlingar om Privatkopieringsersättningen när bild nu införs i den ersättningsberättigade kretsen.

Upphovsrätt

Personalen på kansliet arbetar aktivt med upphovsrättsliga frågor genom rådgivning för medlemmar och ickemedlemmar, via lagstiftning och påverkansarbete. Arbetet sköts från förbundet och i olika samarbetsformer, till exempel via KLYS.

Avtal

Vi ger fotografer stöd vid tecknande av förlagsavtal för att kunna påverka hur marknaden för fotografer med litterär verksamhet utvecklas. Tillsammans med Svenska Tecknare och KRO har kansliet och en representant från Fotoförfattarnas styrelse tidigare omförhandlat MU-avtalet och kansliet fortsätter arbetet med dess implementering då checklistor behöver skapas, mallavtal revideras och information på hemsidor uppdateras.

Prisrådgivning

Kansliet har utvecklat och digitaliserat Prisguiden som är en av förbundets mest efterfrågade och flitigast använda tjänster.⁷

Juridisk rådgivning

Kansliet har under 2025 lanserat Juridikguiden där både säljare och köpare får en introduktion till fotojuridiken.⁸

Kulturpolitiskt arbete

Kansliet ansvarar för skrivandet av remissvar i kulturpolitiska frågor och är delaktiga i det kulturpolitiska arbete som sker i KLYS. Under 2025 har kansliet fortsatt stödja förbundets styrelse och Fotoförfattarna i frågor som påverkar fotografer. Genom dessa insatser bevakar vi fotografers rättigheter och påverkar lagstiftning för en hållbar framtid för bildskapande.

Omvärldsanalys

Kansliet bevakar utvecklingen på bokområdet avseende bland annat biblioteksutvecklingen, biblioteksersättningen både nationellt och internationellt, digitala bibliotek, exempelvis Google book search och Europeana, litteraturstöd, tryck- och yttrandefrihetsfrågor.

Fotografisk Tidskrift

Kansliet producerar och ger ut Fotografisk Tidskrift som funnits sedan 1888 och vänder sig till yrkesfotografer men även bildköpare, agenturer, bildbearbetare, kreatörer, filmfotografer, konstnärer, reklambyråer och tidningsredaktioner i hela Sverige. Tillsammans med Fotografisk tidskrift produceras också Fotobokskatalogen som fungerar som ett index över aktuella fotoböcker publicerade under året.

Övrig innehållsproduktion

Kansliet producerar även en stor mängd innehåll om samtida fotografi och fotografer som publiceras på hemsidan sfoto.se samt i andra format såsom fotopoddar.

Simon Mlangeni-Berg
Ordförande
Fotoförfattarna

Jonas Berg
Ordförande
Svenska Fotografers Förbund

⁷ <https://www.sfoto.se/radgivning-och-juridik/prisguiden/>

⁸ <https://www.sfoto.se/radgivning-och-juridik/juridikguiden/>